

De gemeenteraad en de veiligheidsregio

Gemeenten werken steeds vaker samen in regionale samenwerkingsverbanden. Per definitie is de afstand tussen bestuur en taakuitvoering groter dan in het geval dat een gemeente de taak zelf blijft uitvoeren. Dat geldt dus ook voor de regionale samenwerking binnen de veiligheidsregio. Toch houdt de gemeente – en de gemeenteraad – zeggenschap en sturing. In dit factsheet leest u onder meer hoe u invloed kunt uitoefenen op het beleid van de veiligheidsregio.

Wie zijn wij?

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland kent verschillende verschijningsvormen:



1. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland als het *geografisch gebied* van de acht gemeenten binnen Zaanstreek-Waterland.
2. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland als *gemeenschappelijke regeling* tussen de gemeenten uit de regio Zaanstreek-Waterland: Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
3. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland als *uitvoeringsorganisatie* die ingesteld is om uitvoering te geven aan de gemeenschappelijke regeling. Brandweer Zaanstreek-Waterland maakt onderdeel uit van deze organisatie.
4. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland als *samenwerkingsverband* tussen de brandweer, politie, GHOR en de acht gemeenten voor de voorbereiding op en bestrijding van rampen en crises. De uitvoeringsorganisatie ondersteunt deze samenwerking.

Wat doen wij?

In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd met welke taken de veiligheidsregio belast is:

1. De veiligheidsregio is belast met de uitvoering van alle taken die bij of krachtens de *Wet veiligheidsregio's* aan de veiligheidsregio worden opgedragen. Het betreft taken op de volgende terreinen:
 - Brandweezorg
 - Geneeskundige hulpverlening
 - Rampenbestrijding en crisisbeheersing
 - Het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer
2. De veiligheidsregio stimuleert de samenwerking tussen de verschillende veiligheidspartners.

Bestuurlijke inbedding

Het *Algemeen Bestuur* bestaat uit de burgemeesters van de acht deelnemende gemeenten. Het Algemeen Bestuur staat aan het hoofd van de organisatie en neemt besluiten over de begroting, de jaarrekening, het jaarverslag, het beleidsplan en het risicoprofiel.

In het Algemeen Bestuur behartigen de leden de belangen van hun gemeenten. De vergaderingen zijn openbaar. Agenda's en verslagen vind je op: www.vrzw.nl.

De leden van het Algemeen Bestuur kiezen uit hun midden het *Dagelijks Bestuur*. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden, zijnde de voorzitter (de heer Hamming, burgemeester van Zaanstad), de bestuurlijk portefeuillehouder Bedrijfsvoering & Financiën (de heer Bijl, burgemeester van Purmerend) en de bestuurlijk portefeuillehouder Personeel & Organisatie (de heer Tange, burgemeester van Wormerland). De *voorzitter* van de veiligheidsregio wordt formeel benoemd door de Kroon.

Invloed gemeenteraad

Het bestuur van de veiligheidsregio is gebaseerd op het principe van *verlengd lokaal bestuur*. Dat betekent dat de deelnemende gemeenten het beleid van 'hun' veiligheidsregio (met inbegrip van de begroting) bepalen. De *Wet veiligheidsregio's* bevat echter op vele gebieden gedetailleerde wettelijke eisen met betrekking tot de

inrichting en het functioneren van regio's. Dit heeft een inperking van de lokale zeggenschap tot gevolg.

De wet beoogt namelijk tot een uniform minimumniveau van brandweezorg en rampenbestrijding en crisisbeheersing te komen. De wet stelt onder andere eisen ten aanzien van de inrichting van de crisisorganisatie, de samenstelling van crisisteams en opkomsttijden. Uitgangspunt van de wet is echter wel om gemeenteraden te betrekken bij discussies over prioriteiten en beleid binnen 'hun' veiligheidsregio.

Kaderstellende rol

- Regionaal risicoprofiel

Het Regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's (*wat kan ons overkomen? En hoe erg is dat?*). Het vormt daarmee de basis voor het strategisch veiligheidsbeleid van de veiligheidsregio. De gemeenteraden kunnen het risicoprofiel aanvullen met eigen onderkende risico's. Daarnaast kunnen zij lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's naar voren brengen.

Vanaf 1 januari 2019 moet Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland beschikken over een nieuw risicoprofiel. In aanloop daartoe kunnen de gemeenteraden hun wensen kenbaar maken.

- Beleidsplan

In het beleidsplan legt de veiligheidsregio het beleid ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio vast. Het beleidsplan is mede gebaseerd op het Regionaal risicoprofiel van de veiligheidsregio (*wat doen we al aan de geïnventariseerde en geanalyseerde risico's? En wat kunnen we nog meer doen?*). Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleid, en kunnen gemeenteraden input leveren.

Het huidige beleidsplan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland loopt nog tot en met 2020.

- Begroting

Jaarlijks wordt de gemeenteraad gevraagd een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting van de veiligheidsregio. De ontvangen zienswijzen worden betrokken bij definitieve besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

De begroting moet vóór 15 juli voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen worden vastgesteld in het Algemeen Bestuur. Daaraan voorafgaand hebben de

gemeenteraden de gelegenheid een zienswijze naar voren te brengen op de ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur betreft de ontvangen zienswijze bij besluitvorming over de vaststelling van de begroting.

Controlerende rol

- Jaarrekening en jaarverslag

De jaarrekening (financiële controle) en het jaarverslag (beleidsmatige controle) worden samen met de ontwerpbegroting aangeboden aan de gemeenteraden. Hoewel de gemeenteraad niet om zienswijze op voorlopige jaarrekening en jaarverslag gevraagd wordt – kan de gemeenteraad deze documenten wel betrekken bij het formuleren van een zienswijze op de ontwerpbegroting.

Daarnaast kan de gemeenteraad te allen tijde raadvragen stellen en de veiligheidsregio uitnodigen om toelichting te komen geven of op werkbezoek te gaan bij de veiligheidsregio.

Financiering

De veiligheidsregio kent een hybride financieringsstructuur, waarbij 85% afkomstig is van de gemeenten. De overige 15% ontvangen de veiligheidsregio's van het Rijk, in de vorm van de *Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (Bdur)*.

Als verdeelsleutel voor de *gemeentelijke bijdrage* is gekozen voor de bijdragen die gemeenten zelf ontvangen in het gemeentefonds voor de component brandweer en rampenbestrijding.

